

Otrdiena • 2016. gada 19. jūlijs

CENA abonentiem 0,53EUR
firdzniecībā 0,65EUR

Sporta svētki Vīksnā 4.

Īsziņas

Viļaku apmeklēs bīskaps

24.jūlijā Viļakas Jēzus Sirds Romas katoļu draudzē plānota Rēzeknes-Agloņas diecēzes bīskapa Jāņa Buļa vizitācija. Būs iespēja saņemt Iestiprināšanas sakramentu.

Futbola festivāls Balvos

20. un 21.jūlijā Balvos notiks jauniešu futbola festivāls "Balvi OpenCup", kad spēkiem mērosies sportisti no Balviem, Mārupes, Saldus, Rēzeknes, Lubānas, Varakļāniem un citiem Latvijas novadiem. 20.jūlijā no plkst. 17.00 līdz 19.00 Balvu Sporta stadionā ikviens interesents aicināts uz tēvu un dēlu saliedēšanās pasākumu. "Tas būs sportisks treniņš ar futbola ievirzi. Treniņā gaidīsim arī meitas ar mammām," informē Balvu Sporta Centra vadītājs Edgars Kaļva.

Mainās biškopības gada sākums

Saistībā ar izmaiņām ES normatīvajos aktos Zemkopības ministrija sagatavojusi grozījumus noteikumos par valsts un ES atbalsta piešķiršanu biškopībai un tā administrēšanu, ko 15.jūlijā akceptēja valdība. Pamatojoties uz to, ka stājušies spēkā jaunie ES normatīvie akti, noteikumi biškopības gada sākumu atbilda par vienu mēnesi agrāk. Turpmāk tas ilgs no 1.augusta līdz 31.jūlijam (līdz šim bija no 1.septembra līdz 31.augustam).

Aicina uz "Vosorošonas 2016" kursiem

No 31. jūlija līdz 5. augustam Rogovkā notiks skolotāju un studentu vasaras kursi "Vosorošona 2016". Kursi domāti, lai stiprinātu latgalisko pašapziņu, dalītos pieredzē, kā arī satiktu domubiedrus un smeltos spēku jaunam darba cēlienam. Šī gada kursu tēma būs novadmācība. Kursu dalībnieki mācīsies, kā programmās iekļaut novada kultūrvēsturisko mantojumu, iepazīs mācību materiālus, tiksies ar pazīstamiem cilvēkiem-kultūras darbiniekiem. Plānota arī ekskursija pa Rēzeknes novadu. Uz "Vosorošonas 2016" kursiem dosies arī mūsu novadu skolu skolotāji.

Bērības svētkos. Foto no kreisās: Estere Ertmane, Marta Pennere un Marta Karavoičika.

Maziņš esmu es!

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā Suniņa (Diānas Poševas) un Meitenītes (Aigas Mačas) vadībā 33 piecgadnieki devās slepenā misijā, lai noskaidrotu, kas ir bērība. Viņiem palīgā nāca arī krustvecāki un tuvinieki.

Balvu Kultūras un atpūtas centra vadītāja Anita Strapcāne, jautāta, vai atceras sevi piecu gadu vecumā, neslēpa, ka neko daudz neatceras: "Acīmredzot šī lappuse kaut kur ir izkritusi. Ceru, ka tā bija laba, jo daži brīži atmiņā tomēr palikuši. Piemēram, atceros, ka man bija īpaši rati, kuros varēju gulēt gan es, gan lelles. Visticamāk, tas bija tēta roku darbs, kuru nevar salīdzināt ar to, kas šodien ielās redzams mazajiem." Tāpat Anita atceras, ka vēlējusies kļūt par pavāri bērnu dārzā. "Taču sapratu, ka bērnu dārzā jāedz trīsreiz dienā, un tas neveicina labu figūru. No šīs domas atteicos," jokojot paskaidroja Anita.

Kādiem jābūt labiem krustvecākiem? Aptaujātie krustvecāki, atbildot uz šo jautājumu, sprieda, ka tā ir liela atbildība. Arī Rodrigo Šabanova krusttēva aizvietotājs Mārtiņš Puniņš (28 gadi) atzina, ka tā patiesi ir atbildība: "Rodrigo īstais krusttēvs salauzis roku, tāpēc viņu aizvietoju. Man pašam ir viena krustmeita, turklāt māsām un brāļiem ir septiņi bērni, tāpēc nav problēmu saprasties ar mazajiem ķipariem." Arī Solvita Vilka no Kārsavas neslēpa, ka ir

brīnišķīga sajūta būt krustmātes godā. Viņa lepojas ar trim krustmeitiņām, tostarp sestdienas gaviļņiem Sintiju Ločmani, un cer, ka kādreiz kļūs arī par krustmāti krustdēlam. "Labai krustmātei jāpiedalās visos bērna svētkos. Arī dāvanām jābūt," apgalvoja Solvita. Tāpat viņa nešaubās, ka Bērības svētkiem ir obligāti jābūt. "Tā bērniem ir iespēja iepazīties, tā rada arī svētku sajūtu," piebilda kārsaviete.

Suns un Meitenīte pasākumā pārbaudīja, cik atjautīgi ir krustvecāki. Piemēram, ko saka nulle, satiekot astoņnieku? Izrādās, nulle saka: "Paskat, tu esi apliecis jostu." Ja uz šo jautājumu pieaugušie nespēja atbildēt, tad viņus nesamulsināja jautājums, kāda ir starpība starp kaķi un simtkāji? "96," paskaidroja krustvecāki. Klātesošos vecāku vārdā uzrunāja balveniete Gunita Prokofjeva. Viņa uzsvēra, ka, sagaidot ģimenē vislielāko dzīves dāvanu – bērniņu, vienuviet mijas prieks un rūpes: "...vecāki meklē savam mazulim labākos krustvecākus, kuri ne tikai rūpētos par dāvanu svētkos, bet būtu labākais piemērs savās dzīves rīcībās, izvēlēs. Priecājos, ka šodien zālē blakus mazajiem bērniem ir brīnišķīgi cilvēki, kuriem ir uzticēts krustvecāku gods. Visu vecāku vārdā gribu teikt paldies visām krustmātēm un krusttēviem – Jūs esat lieliski palīgi un brīnišķīgi piemēri mūsu bērniem. Paldies! Mums vēl kopā būs daudz piedzīvojumu un brīžu, kad Jūs mums palīdzēsiet!"

Nākamajā
Padugumā

● Pārsteigumi un pieredze
Satiekas puķu draugi

● Sportiskas aktivitātes
Tēvu un dēlu saliedēšanās pasākums

Atklāj
dabas
sajūtu
taku.

Bērni un
mazbērni
godā
dzimtas
saknes.

6. lpp.

11. lpp.

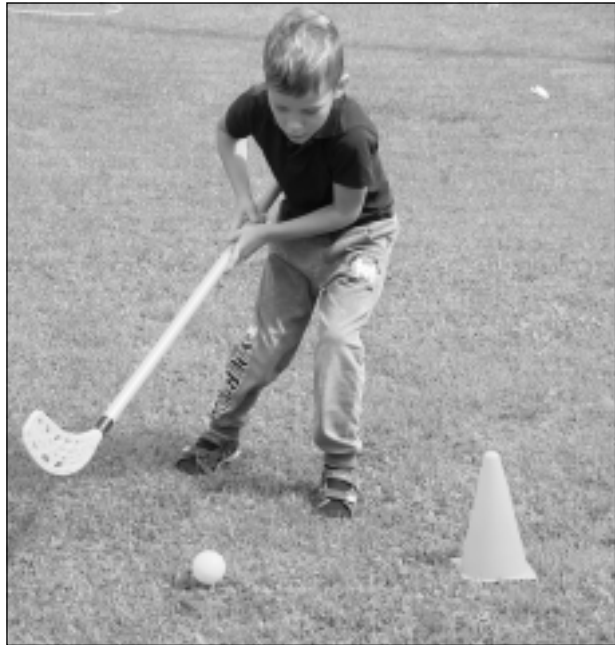

Vīksnā met pa bundžām

Pagājušajā sestdienā Vīksnas skolas sporta laukumā pulcējās lieli un mazi, lai startētu ikgadējos pagasta sporta svētkos. Ja līdz šim sacensības notika pievakarē, tad šoreiz tās sākās pusdienlaikā. "Cilvēkiem tas ir neierasti, tomēr sportisti būs," pirms svētkiem prognozēja tiesnesis Jānis Zakariņš. Viņš nekļūdījās...

Spēlē golfu. Vienā no pirmajiem pārbaudījumiem sporta svētku dalībnieku uzdevums bija ar florbola nūju iesist bedrītēs dažāda lieluma bumbiņas. Tas nebija tik viegli izdarāms. Par to pārliecinājās Evelīna Sekace (foto), kura veltīja smaidu pēc smaida tiesneša Roberta virzienā. "Punktus nedabūju, tiesnesis nav uzpērkams," galarezultātā secināja viņa.

Sporto paši jaunākie. Astoņgadīgais Kristers Laicāns (foto) pirms sacensībām paziņoja, ka viņam vajag divas medaļas. Bumbiņu vadīšanā viņš sacentās ar piecgadīgo Marko Gedominski, kurš dzīvo Īrijā un šobrīd ciemojas Vīksnā pie vecmamma Svetlanas Kuzminas. Šajā disciplīnā Kristers patiesi izcīnīja bronzas medaļu. Tautjāts par nākotnes plāniem, puisis paskaidroja, ka vēlas kļūt par fotogrāfu.

Startē mamma. Līga Andrijeviča (foto) azartiski startēja visos pārbaudījumos, tostarp siena maisa mešanā ar sniega lāpstu. Zīmīgi, ka tikpat čaklas bija arī viņas meitiņas Amēlija un Anabella, kuras startēja bērniem paredzētajos pārbaudījumos.

Uz goda pjedestāla. Pirmās uz goda pjedestāla stājās daiļā dzimuma pārstāves, kuras bija labākās no labākajām golfā (foto no kreisās): Evita Sekace, Ērika Kiseļova un Inga Volosanova. Savukārt vīru grupā golfā uzvarēja Ivans Brosovs. Viņš uzvaras laurus plūca arī siena maisa mešanā ar sniega lāpstu.

Super komanda. Vīksnas pagasta sporta svētkos veiksmīgi startēja apvienotā Raibekazu un Vigūļu ģimeņu komanda. Estere Vigule uz goda pjedestāla kāpa trīs reizes. Viņa uzvarēja lēkšanas maisos, bumbiņu vadīšanas un pārņemšanas sacīkstēs. Tāpat veiksmīgi startēja viņas māsiņa Sindija Raibekaze, kura palika otrajā vietā bumbiņu pārņemšanas pārbaudījumā. Savukārt lēkšanā maisos māsiņas dalija pirmo vietu. Zīmīgi, ka meistarklasi demonstrēja arī Esteres mamma Sandra Vigule, kura palika nepārspēta siena maisa mešanā ar sniega lāpstu.

Garda! Par tradicionālo sporta svētku zupu rūpējās, kā paskaidroja paši zupas vāritāji, malkas iemetējs Ilgvars Bērziņš, galvenā pavāre Ilona Žuga un kultūras pasākumu organizatore Ligita Kacēna.

Vai trāpīs? Meitenēm un sievietēm pasākuma organizatori bija sarūpējuši savdabīgu pārbaudījumu, proti, jāuzceļ piramīda no 10 Liepājas kafijas bundžiņām un pēc tam tā jānotriec ar svarā vieglām florbola bumbiņām. Foto - balveniete Arta Ķerģe met pa bundžām. Šajā disciplīnā pirmo vietu ieguva Tamāra Dimitrijeva.

Tur pudeles. Vīriem nācās izturēt spēkavīru cienīgu pārbaudījumu – izstieptās rokās pēc iespējas ilgāk bija jānotur divas "Pepsi cola" pudeles. Andis Leišavnieks (foto) zināja teikt, ka viegli tas nav. Visilgāk pudeles spēja noturēt Edijs Keiselis. Interesanti, ka arī dāmas pieteicās startēt šajā spēka pārbaudījumā un zeltu godam nopelnīja Evita Sekace.

Volejbola laukumā. Par pirmo vietu cīnījās četras komandas, turklāt ar visnotaļ savdabīgiem nosaukumiem: "Promiles", "Veseri", "Arta Ream" un "Divstāvi".

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Dzīvesveids

Burkāns smaržo pēc burkāna

Gulbenes novada Tirzas pagasta "Avotiņos" saimnieko Ligita Zvirbules ģimene. Vairāk nekā 15 gadus tā nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību, audzējot dārzeņus, ogas un augļus. Viņiem tas izdodas. Ne velti atpūtas telpā visa siena noklāta ar ierāmētiem pagodinājuma rakstiem. Viņi nominēti arī prestižajai konkursa "Sējējs" balvai "Ģimene lauku sētā". "Avotiņos" šovasar pacieņojās arī laikraksts "Vaduguns".

Vieni no pirmajiem

Lauku mājas pagalmā Ligita vai skriešus nāk pretī. Viņa smaids, lai gan izskatās aizņemta. Vēlāk pastāsta, ka šāds aktīvs dzīves un darba ritms lauku sētā valda gandrīz vai visu sezonu, ne tikai pirmsjāņu dienās. Darba pilnas rokas, un vēl ar ciemiņiem jārunājas. Bioloģiskās saimniecības durvis atvērtas vārda tiešā nozīmē, jo te bieži ierodas ekskursanti, kuriem Ligita stāsta par savu saimniecību un ļauj ieskatīties arī tās ikdienas norisēs.

"Avotiņos" var uzskatīt par vienu no bioloģiskās saimniecības celmlaužiem. Iesākās tas ar mazpulkiem. Kad 1992. gadā atjaunojās Tirzas 165. mazpulks, par vienu no konsultantēm kļuva Ligita. Nelielā dārziņā viņi audzēja burkānus. Šķirņu klāsts aizvien paplašinājās, Ligita ar bērniem citīgi ravēja vagas un neaizmirs pierakstīt, cik kura burkānu šķirne bijusi ražīga. "Mēs kļuvām par ģimenes mazpulku. Tagad mani mazpulcēni sen jau izauguši lieli, bet man prieks, ka viņi šīs idejas joprojām tur dzīvas," priecājas zemiece. Taču bioloģiskā saimniecība, vairākkārt sarunā uzsvēra Ligita, ir ļoti grūta nodarbe. Te ļoti daudz roku darba. Viņi apsaimnieko 50 hektārus platību, lai gan dārkopība aizņem ne gluži visus šos hektārus, jo sava tiesa jāatvēr arī zirgiem, trušu un vistu uzturēšanai. Dzīvnieki vajadzīgi mēslojuma ieguvei. Par biodinamiskās saimniecības pamatprincipiem Ligita konsultējusi ar šīs metodes entuziasti Intu Serģi. Gulbenes novads var lepoties, ka bija viens no pirmajiem valstī, kur zemnieki sāka strādāt bez pesticīdiem un minerālmēsliem. Lai iegūtu ražas, bioloģiskie cenšas nodrošināt daudzveidīgu augu seku, atvešējot zemi, iestrādājot augsni zaļmēslojumu, izvēlēties tehniku, kas augsni nesabiedrē.

"Avotiņos" dārzeņu platībās priekšroku dod, piemēram, frēzēšanai, kas augsni labi uzirdina un piesaista skābekli. Tiklīdz novāc agros kartupeļus, tā iesēj rudzus, ko pēc tam iear zemē, lai dotu tai spēcīgājumumu. Ligita uzsver: "Bioloģiskajiem jāprot ļoti gudri strādāt, jo zemes ir tik, cik ir." Ligita neslēpj, ka sākotnēji pašai šī joma bijusi gaužām neizpētīta un arī neizprasta. Lai saimniekotu bioloģiski, jābūt pamatīgām zināšanām, arī pārliecībai, ka ar šiem saimniecības principiem ražotāji dara labu ne tikai sev, bet apkārtnējam videi, visai sabiedrībai.

Bez roku darba neiztikt

Pieredzes braucienos, tiekoties ar citiem

bioloģiskajiem ražotājiem, Ligita pārliecinājusies, cik dažādas darba metodes katrs prot pielietot. Savukārt daudzi citi brauc skatīties viņu saimniecību. "Mūsu laukos ir ļoti daudz roku darba. Diemžēl bez tā neiztikt, toties te ir tā istā bioloģiskā saimniecība, kad tu, cilvēk, ar visām četrām pa istam esi klāt pie zemes," saka Ligita. Un tad viņa stāsta, kā pavasarī atmodusies smaržo zeme, kā tā elpo, kā nodzīvo laiku līdz rudenim, piesātinot dārzeņus ar tiem raksturīgo smaržu. "Kad manu produkciju aizved uz Rīgas veikalēm, pircēji nav jāpārliecina, ka tā tiešām nākusi no laukiem. Burkāns smaržo pēc burkāna, un cilvēki uzreiz atpazīst "Avotiņus", priecājas Ligita.

Tagad priekšroka pupiņām

Visus iepriekšējos gadus galvenā dārkopības kultūra "Avotiņos" bija tieši burkāni. Diemžēl noslēgtajiem līgumiem zuda izpildes spēks un produkciju nebija kur likt. Ligita neslēpj, ka tad bijis pamatīgs rūgtums. Nācies pārplānot turpmākā darba struktūru, pieņemot lēmumu, ka tik daudz roku darba saimniecībā vairs nebūs. Šogad uzsvars likts uz pākšaugiem, konkrēti sojas pupiņām. Ligita šo kultūru iepazīna pirms gadiem pieciem, kad pēc viņas iniciatīvas aizsākās tiešās tirdzniecības pulciņu kustība. "Tas bija mans izmisuma un sāpju kliedziens. Saražoto nebija kur likt. Centos visur reklamēt savu preci. Tādā veidā iepazīnāties ar rīdzinieku ģimenītēm, viņi savukārt piesaistīja citas ģimenes, un tā aizsākās tiešās tirdzniecības kustība, kas tagad kļuvusi tik populāra," atklāj Ligita. Cilvēkiem viņi piedāvāja visu, kas izauga laukos: kartupeļus, ķiplokus, bietes, sīpolus, burkānus, rutkus, izņemot kāpostus.

Tad kāda zemiece Ligitai iedāvinājusi sojas pupiņas, atvestas no Igaunijas, kur tās arī audzē masveidā. Ligita izstādīja vienu mazu spainīti, bet novāca daudzāk vairāk. Šogad sojas pupiņas viņiem aug jau gandrīz divos hektāros. "Pupiņas noteikti nav tik prasīgas pret kopšanu kā burkāni. Bez tam mēs ievērojami samazinājām roku darbu, jo pērn tās pirmo reizi novācām ar kombainu. Skaisti attīrījām, un pēc tam realizējām Rīgas pircējiem. Bijušas arī sarunas par pupiņu pārstrādi, redzēs, kā turpmāk veiksies," stāsta Ligita. Pupiņas ir labs proteīna augs, un zemiece cer, ka šāda veida lopbarība varētu ieinteresēt bioloģiskā piena ražotājus. "Avotiņos" priecē arī noslēgtais līgums par cietes kartupeļu pārdošanu rūpnīcai. To audzēšana jo izdevīgāka tādēļ, ka tupeņi nav jāšķiro, paņem visus, kādi ir, un noteiktās dienās aizved pārstrādei. Piedevām par katru cietes tonnu preti zemniekam dod arī sēklu – 300 kilogramus kartupeļu.

Pircēji grib redzēt paši

"Avotiņi" turpina pašu iemīto dārzeņu, augļu un ogu piegādes taciņu, kas ved uz

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

"MATERIĀLS TAPIS AR LATVIJAS VIDES AIZSARDZĪBAS FONDA FINANSIĀLU ATBALSTU"

Foto - A. Kirsanovs

Ari zirgu fane. Ligitas lauku sētā iekārtota telpa, kur, līdzīgi muzejam, skatāmas dažādas lietas, saistītas ar zirgiem. Pati saka, ka viņa ir istena zirgu fane, jo pati izaugusi līdzās zirgiem. Vienpadsmit gadu vecumā meitene stāvēja aiz arkla kartupeļu vagā, ko vilka zirgs. Kolhoza gados arī neiztika bez zirgiem. Dzīvē viss ir jāiemācās, ar tādu moto Ligita dzīvojuši savu līdzšinējo dzīvi, atzīstot, ka dažreiz viņa ar šiem četrkājainajiem skaistuliem saprotas daudz labāk nekā ar cilvēkiem. Foto redzamā droška ir dāvana Ligitai. Ar to vizināti arī jaunlaulātie, Ligitai esot vedējmatē lomā.

Foto - A. Kirsanovs

Plānotāja un darītāja. Ligita ir galvenā darbu organizatore savā bioloģiskās saimniecības sistēmā. Plāni viņai rodas naktī, kad nenāk miegs. Iecerēm un rosinājumiem laiks atliek, arī ravējot dārzeņu vagas. Ikdienā Ligitai Zvirbulei pietiek spēka arī citām nodarbēm. Viņa dzied korī, spēlē amatierateātrī. Kultūras lauciņš viņu vienmēr interesējis, jo Ligitai piemīt arī organizatores talants. Pati saka: "Laiks, ko pavadu kultūras namā, man divkārt atmaksājas, jo pēc mēģinājumiem, izrādēm vai koncertiem jūtos piedzimusi kā no jauna, varu gāzt pat kalnus. Pārmaiņas noteikti vajadzīgas, jo tās papildina ikdienas smago darbu. Uzskatu, ka mēs, zemnieki, varam daudz paveikt gan fiziski, gan garīgi, sakārtojot mūsu visu dzīvi."

dažādiem tirdzniecības punktiem, ieskaitot Rīgu, kur produkciju piegādā pēc pieprasījuma konkrētās dienās, izmantojot nomātu transportlīdzekli. Lielpilsētā ir cits vērēns un arī citādi nauda nāk. Tur pircējs neskopojas, ja vien zina, kas tas par produktu un no kurienes cēlies. Ne velti Ligita uzņem ciemiņus savā sētā, ļaujot viņiem staigāt un skatīties, kas un kā bioloģiskajos laukos aug. Kādu brīdi "Avotiņos" bijusi uzlikta pat digitālā kamera, ar kuras palīdzību rīdzinieki vērojuši darba procesus. Novērošanu uzstādījis kāds bioloģisko produktu veikals, acīmredzot ar mērķi pārliecināt pircējus un caur ticamības aspektu to pulku vēl vairot.

Ligita uzsver, ka bioloģiskās saimnieko-

šanas sistēmā neiztikt bez roku darba. Pie mājām augs skaists rudzu lauks. Arī tas apsēts ar rokām – ar sētuvīti. "Ja visu pareizi izdara, iesēj tūlīt pēc kartupeļiem, un graudi pāris nedēļu laikā labi sadīgst un saaug, tad nezāļu tur nav," skaidro Ligita. Kā notiek sēšana ar rokām, viņai iemācījies pieredzējis agronoms. Āboliņa sēklu, piemēram, jāprot paņemt ar trim pirkstiem, tad izdosies.

"Es noteikti palikšu bioloģiskā ražotāja arī turpmāk, taču, ko un cik daudz mēs audzēsim, vēl nopietni jāplāno. Noteikti nedrīkstam palikt ar kādu vienu dārkopības produktu. Jāsaimnieko tā, lai greizos dzīves brīžos būtu rezerve, uz kuras atsperties," pieredzē dalās Ligita.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Īsumā

Aizvada basketbola nometni Gulbenē

Foto - Z.Logina

No 15. līdz 19. jūlijam Gulbenē notiek atvērta basketbola nometne, kurā strādā treneri no Amerikas, Jordānijas un Maķedonijas.

No Balvu Sporta skolas nometnē darbojas divpadsmit jaunie basketbolisti no 11 līdz 16 gadiem. Treneris Arnis Voika pastāstīja, ka ar skolēniem papildus strādā arī Gulbenes treneri. Nometnē ir ne tikai Balvu un Gulbenes, bet citu Latvijas novadu, arī Rīgas, jaunie basketbolisti, kopā vairāk nekā 80 skolēni. "Nometnes dalībnieki dzīvo Gulbenē, viņiem ir stingra dienas kārtība. Pēc celšanās un brokastīm ir lekcijas par psiholoģisko sagatavotību, tad seko iesildīšanās, meistarības stacijas un spēles 3 pret 3 vai arī 5 pret 5. Diena ir piepildīta, un brīvais laiks ir tikai vakara stundās. Dienā sanāk trīs nopietni treniņi. Atšķirībā no citām nometnēm, šajā daudz uzmanības velta tieši sportistu psiholoģiskajai sagatavotībai, teorijai. Treneris no ASV Dale Layer, kuram ir 35 gadu pieredze un kurš trenējis NBA basketbolistus, stāsta, kā viņš audzinājis slavenus spēlētājus, kuriem NBA ir vairāku miljonu līgumi. Pieredzes stāsti ir vērtīgi, tie būtu jādzird visiem basketbola spēlētājiem. Nometnē ir tulks, tāpēc problēmas nerodas," stāsta mūsu basketbolistu treneris Arnis Voika. Viņš piebilst, ka šodien nometne ir pēdējo dienu, tāpēc jaunajiem sportistiem jūtams neliels sagurums. Arnis Voika ir gandarīts, ka nometnē akcenti likti uz tehnisko elementu izpildi un to pilnveidošanu. Darbs notiek vairākās stacijās, tās mainās, un līdz ar to ir lielāka vingrinājumu daudzveidība. Arī Gulbenes novada bērnu un jaunatnes sporta skolas metodiķis Jānis Šults informē, ka nometnē pārstāvēti daudzi Latvijas novadi. "Maķedonijas trenerim ir vairāk nekā divdesmit gadu profesionālā trenera pieredze darbā ar pieaugušajiem. Profesionāli strādā arī Jordānijas jaunatnes čempions, treneris basketbolā, kā arī Amerikas treneris ar vairāk nekā 35 gadu pieredzi. Viņi ievērojuši, ka mūsu audzēkņi ir vērtīgi, pacietīgi, bet galvenais uzdevums ir mums, treneriem, celt līmeni vēl augstāk, tad bērni pilnveidosies un augs viņu meistarība," uzskata J. Šults. Basketbolists no Rugājiem Oskars Kapteinis pauž prieku par dalību nometnē: "Ikviens no treneriem ir ar lielu pieredzi, bet mani īpaši uzrunāja ASV treneris Dale Layer, kurš māca, kā mums dzīvot, kādas īpašības jāizkopj, lai sportā kaut ko sasniegtu. Viņa stāsti no savas pieredzes ir ļoti kolorīti. Galvenā atziņa, ka cilvēkam jābūt ar labu sirdi, drosmīgam, daudz jāmācās."

Foto - Z.Logina

Izpilda metienus. Basketbola treneris Sandis Dzērve zina teikt, ka treniņprocesi notiek intensīvi. Arī nometnes dalībnieks Rainers Ušans-Čips (attēlā) saka, ka nometnē patik viss.

Notikums

Atklāj dabas sajūtu taku

14.jūlijā Balvu novada pirmsskolas izglītības iestādē "Pīlādzītis" ar lentas griešanu un Meža mātes viesošanās krāšņi atklāja dabas sajūtu taku.

Skatīties un izmēģināt taku bija atnākuši arī paši galvenie notikuma vainieki, kuriem taka domāta - bērnu audzinātājiem. Pirmsskolas izglītības iestādes "Pīlādzītis" vadītāja Antra Eizāne jau pirms takas svinīgās atklāšanas pastāstīja par čaklajiem rūķiņiem, kuri palīdzēja takas izveidē, jo taisnība teicienam, ka viens nav karotājs: "Ideja izveidot sajūtu taku radās tāpēc, ka mūsu pirmsskolas izglītības iestādi apmeklē bērni somatiskajās un logopēdiskajās programmās, kur īpaši nepieciešams attīstīt visas maņas. Jāattīsta vestibulārais aparāts, sajūtas, imūnsistēma. Taka izveidota ar mērķi veicināt biežākas bērnu aktivitātes svaigā gaisā. Tāpēc palikām pie domas veidot sajūtu dabas taku." A.Eizāne stāsta, ka jau plānošanas sākumā bija paredzēts saklausīt skaņu toņus "Do-re-mi" posmā, paredzēti pieci dažādi segumi, ko veikt basām kājām, kā arī dažādas ķēžu, baļķu, dēļu pārejas ar pieturēšanos. Vadītāja bilst, ka dabas takā trīsgadīgajiem bērniem būs tikai daži posmi, bet vecākie bērni, piemēram, sešgadīgie, varēs veikt visus takas šķēršļus. "Ņemām vērā bērnu vecumposmus. Skolotājas iesniedza savus zīmējumus, kurus papildināju un saliku pēc bērnu attīstības līmeņiem. No zīmējumiem vajadzēja izvilkt pašu galveno - cik gari vai plati būs balsti, kāpnītes, cik visam nepieciešams kokmateriāls, naglu, skrūvju, ķēžu, tauvu... Visu rēķināju līdz mazākajai niansītei, cenšoties neko neaizmirst," atzīst A.Eizāne. Protams, visi aprēķini sākotnēji bija uz papīra. Takas veidošana sākās 20. jūnijā. Kokmateriālus sarūpēja zemnieku saimniecības "Strautiņi" saimnieks Gints Feldmanis. "Baļķiem bija savi nosacījumi - tos vajadzēja noteiktā diametrā no kvalitatīva, pakaltēta priedes koka. Ēriks Eizāns sarūpēja trīs transporta vienības, lai baļķus nogādātu gaterī pie Leonīda Ikaunieka, lai piegādātu akmeņus, lai brauktu neskaitāmas reizes uz veikalu. Jānis Jefimovs (vecāks) un Artis Romāns sāka baļķu mizošanu. To darīja pat svētku dienās, kā arī agrās un vēlās vakarstundās. Leonīds grieza noteikta garuma un biezuma dēļus, brusas. Tā tapa kokmateriāls visiem takas posmiem," atceras vadītāja. Antra pauda apbrīnu, ka Leonīds Ikaunieks, neskatoties uz cienījamiem gadiem, joprojām ir ļoti precīzs, punktuāls darbu veicējs, un ar tādiem cilvēkiem ir prieks strādāt. Pēc tam jau gatavotie un apstrādātie kokmateriāli ceļoja no gatera uz dārziņu, Ēriks parūpējās par darba instrumentiem, arī motorzāģiem ar degvielas pilnām bākām. "Takas tapšanā palīdzīgu roku sniedza arī Jevgēnijs Tkačenko no "EcoBaltika" Rīgā, kurš uzticējās un piekrita mums precīz izsniegt ar pēcmaksu, jo finansējums mums uz to brīdi vēl nebija ieskaitīts. Pati braucu uz Rīgu, lai pārvestu no tauvām pīto tuneli un laipu, ko uzstādīt dabas takā. No ozolkoka ļoti skaistu nosaukumu izgatavoja Ilmārs Medinieks, koka

Foto - Z.Logina

Griež lentu. Pašvaldības saimniecības nodaļas vadītājs, pilsētas pārvaldnieks Sandis Meiers un iestādes vadītāja Antra Eizāne pārgrieza lentu, tā svinīgi atklājot dabas sajūtu taku.

Foto - Z.Logina

Saka paldies visiem čaklajiem rūķiņiem. Pirmsskolas izglītības iestādes "Pīlādzītis" vadītāja Antra Eizāne dabas sajūtu takas atklāšanā teica paldies visiem, kuri palīdzēja, īpaši uzsverot kolektīva atbalstu - arī saimniecības daļas vadītājas Tatjanas Reutes un pavāres Anitas Lielbārdes. Rakstīt šo projektu Antru Eizāni iedrošināja Svetlana Tomsone.

Foto - Z.Logina

Stāvēs ilgi. Baļķus zemē ieraka 80 cm dziļumā, to apstrādei pielietoja sentēvu metodi - vispirms tos apstrādāja ar antiseptiķi, tad apdedzināja, tad vēlreiz uzklāja antiseptiķi. Sākotnēji taka bija domāta 81 metru gara, bet rezultātā ir tieši 100 metrus gara. "Lai tikai ilgs mūžs!" vēlēja A.Eizāne.

āmuru "Do-re-mi" posmam uzdāvināja Aldis Voits un mums pasniedza kā dāvanu. Naglas, skrūves, ķēdes un citu nepieciešamo ar pēcmaksu piekrita dot arī SIA "Ozolmājas" valdes priekšsēdētājs Viktors Dubovs. Ja šādu cilvēku nebūtu, nebūtu arī takas. Tagad zinu, cik ļoti uzņēmēji un līdzilvēki ir saprotīgi, kad palīdzība vajadzīga bērniem," gandarījumu par sapratni pauž A.Eizāne. Dienas stundas neskaitījās arī darba meklētājs Aleksandrs Guruļovs, palīgā nākuši bērnu vecāki Jānis Dvinskis un Ainis Ločmelis, izpalīdzēja uzņēmējs Raimonds Trubņiks ar koka urbjiem, Andrejs Jefimovs ar lodlampu, lai varētu apdziedināt baļķus, Māris Pitkevičs ar senlatviešu atmizošanas nažiem "sliņķiem". "Darbs bija fiziski

smags, vajadzēja rakt, urbt, stiprināt baļķus. Man piezvanīja un palīdzību piedāvāja vectēvs Valdis Sērmūks, un tas bija tik jauki! Katram, kurš pielika savu roku, bija iemaņas visdažādāko darbu veikšanā. Palīgā nāca arī viss kolektīvs, kurš rūpējās par tīrību, kārtību takas apkārtnē celtniecības laikā. Talantus pavisam citā sfērā atklāja dārziņa logopēde Inga Mičule, viņas aso prātu novērtēja visi. Iestādes darbinieks Artis Romāns strādāja no pirmās dienas līdz 14. jūlijam, viņa prasmes strādāt ar motorzāģi, urbi, fleksi lieti noderēja. "Visi, kas piedalījās takas tapšanā, prot ne tikai skaisti runāt, bet skaisti un patiesi, ar īstu sirdsdegsmi strādāt. Tas parāda mūsu attieksmi pret sabiedrību un bērniem," uzskata iestādes vadītāja A. Eizāne.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

“Vajag vēl vienas šūpoles!”

Jaunās māmiņas neļaus samelot, ka nav nekā skaistāka par bērnu smaidu un mīlestību, ko viņi mums sniedz. Lai mazie ģipari no bērnības pieaugušo dzīvē varētu paņemt pēc iespējas vairāk patīkamu atmiņu, divtik svarīga ir apkārtējā vide, kādā bērni pavada savu ikdienu. Tādēļ laikraksts “Vaduguns” turpina ikgadējo tradīciju un arī šogad devās lūkot, kuri no Balvu pilsētas rotaļu laukumiem ir bērniem draudzīgākie.

Kopumā apskatījām deviņus bērniem domātos atpūtas plačus un, līdzīgi kā ar mūspusē esošajām peldvietām, arī rotaļu laukumi ir visdažādākajā tehniskajā kārtībā – gan ar aizaugušām smilšu kastēm un, šķiet, vēl padomju laikos būvētām šūpolēm, gan arī tādi, kuros bērns var justies kā savā mazajā karaļnamā. Jāpiebilst, ka avižlaukums ir ierobežots, tādēļ nevarējām publicēt visus pilsētas rotaļu laukumus.

Vidzemes ielā 24, Steķentavā. Šķiet, šajā laukumā ir viss, kas bērniem nepieciešams. Arī iespēja pavizināties ar rotaļu mašīnu, ko labprāt izmantoja mazā Selīna. Bērnu rotaļu laukums Steķentavā noteikti ir starp trīs labākajiem šāda veida laukumiem pilsētā.

Pie sociālā dienesta. Bērniem pieejams daudzfunkcionāls rotaļu laukums, ir arī šūpoles un labs vizuālais kopskats. Smilšu kaste gan aizaugusi, tādēļ pieaugušajiem, kuriem bērnība jau aiz muguras, par to nopietni jāpadomā.

Ezera ielā 18. Smilšu kaste aizaugusi, laukuma vizuālais stāvoklis sliktis, arī tehniski novecojis. Iespējams, šis pārmetums ir nevietā, jo, kas zin', varbūt ir daudzdzīvokļu mājas, kur mazi bērni nemaz nedzīvo un rotaļu laukumi pie šiem namiem nav nepieciešami?

Ezera ielā 42. Arī šis mājas iekšpagalmā var atrast vien aizaugušu smilšu kasti un tehniski novecojušu rotaļu laukumu. Šķiet, šeit bērni nav īpaši gaidīti.

Pilsētas skvērā. Rotaļu laukums pilsētas skvērā atrodas Balvu centrā, tādēļ var teikt, ka tas ir pilsētas centrālais bērniem domātais atpūtas stūrītis. Kā atzina “Vaduguns” uzrunātās jaunās māmiņas, gribētos, lai šajā rotaļu laukumā, ņemot vērā, ka tas atrodas pilsētas centrā, būtu vairāk bērniem domātu atrakciju, jo atsevišķos pilsētā esošo māju pagalmos rotaļu laukumi bērniem sniedz krietni vairāk iespēju. Kopumā laukums pie pilsētas skvēra ir sakopts un labā tehniskā kārtībā. To kopā ar saviem vecākiem un vecvecākiem regulāri labprāt apmeklē arī bērni, turklāt paši mazākie pilsētas iedzīvotāji.

Brīvības ielā 89. Arī šajā rotaļu laukumā ir viss, kas mazajiem ģipariem nepieciešams. Īpaši piedomāts arī par tā vizuālo skatu, jo vienā no laukuma stūriem bērnus priecē tēli no pasakām un multfilmām – Mikimauss, Vinnijs Pūks un Rūķis. Attēlā redzami bērni, kuri bija ļoti draudzīgi un labprāt piekrita nofotografēties, gan steigza ieblīst: “Mums ir divas šūpoles, bet vienas no tām salauzta. Ar to nepietiek, jo tad veidojas rinda, bet šūpoties gribas! Steidzami vajag vēl vienas šūpoles!”

Teātra, Bērzpils un Tautas ielu iekšpagalms. Šeit bērniem pieejams daudzfunkcionāls rotaļu laukums jeb tā dēvētais rotaļu komplekss, kur pieejams slidkalniņš, kalnā kāpšanas siena ar iespēju nodarboties ar imitētu alpinismu, un citas atpūtas iespējas. Nekur gan nemanījām šūpoles un smilšu kasti, kas bērnu rotaļu laukumos, šķiet, ir pašas svarīgākās lietas. Atpūtas placis gan ir sakopts un vizuāli labā kārtībā. Turklāt pats rotaļu komplekss atrodas uz smiltīm, kas zināmā mērā bērniem var aizstāt tradicionālo smilšu kasti.

Pilsoņu 31 un Daugavpils 41 ielu iekšpagalms. Arī šis bērniem domātais laukums ir viens no labākajiem pilsētā. Šeit ir rotaļu komplekss, visdažādākās šūpoles, neliels futbola laukums, nemaz nerunājot par smilšu kasti. Turklāt bez ierastā slidkalniņa šļūkt lejup iespējams arī pa slidkalniņu, kas atgādina trubu – gluži kā ūdens atrakciju parkos. Bērniem tur patīk, viņi vasarā savu bērnību var izbaudīt uz pilnu klapī!

Ezera 24 un Brīvības 73 ielu iekšpagalms. Tā dēvētais rotaļu komplekss ir, smilšu kaste ir, arī šūpoles ir. Bērni spēlējas un jautri smejas. Arī miermīlīgs suns, kurš attēlā gan nav labi redzams, bija atradis savu vietīņu rotaļu laukumā. Šis noteikti ir viens no bērniem draudzīgākajiem rotaļu laukumiem pilsētā.

Ceļš apmetot loku,

Ceļš Krišjāni - Krampiņas - Runcene - Krišjāni sākas Krišjānos un atgriežas Krišjānos, apmetot slaidu loku caur apdzīvotām vietām, mežiem, krūmiem un tīrumiem. Latvijas Lauku attīstības programmā par lauku ceļu pārbūvi plānots, ka ceļš aptuveni pusotra kilometra garumā Krišjāņu centrā varētu tikt pie melnā seguma, kas mazinātu putekļus un uzlabotu satiksmes drošību. Ceļa kopgarums ir vairāk nekā 13 kilometri un, jāatzīst, tas uzturēts labā kārtībā. Ceļa ikdienas uzturēšanas darbus veic zemnieku saimniecība "Sijugals". Greiderē, applauj ceļmalas, ziemā tira. Lielākus ceļa remontdarbus, piemēram, caurteku nomaiņu, veic SIA "Liepas Z", kas iepirkuma rezultātā ieguvusi šīs tiesības ne tikai Krišjāņu pagastā, bet visā Balvu novadā. Vēl viena laba ziņa ir tā, ka domes sēdē, kas notika aizvadītajā nedēļā, Balvu novada pašvaldības ielu un ceļu reģistrā iekļauts B grupas ceļš Krampiņas – Ausekļi 700 metru garumā.

Jaunākais

Tikai divas nedēļas vecs

Ja Krišjāņu pagasta pārvaldes vadītājs Jāzeps Ludboržs, pirms nosaukt gados vecāko iedzīvotāju, kurš dzīvo Runcenes – Krampiņu ceļa tuvumā, kādu mirkli vēl padomā, tad, atbildot uz jautājumu par jaunāko iedzīvotāju, viņš ar atbildi nekavējās ne mirkli. Jaunākais iedzīvotājs nūdien ir gluži jauns. Tas ir Pauliņu jaunākais puika, kurš piedzimis 5. jūlijā. "Jaunmāliņu" mājas pagalmā sastopam tēti ar vecāko dēlu Oskaru. Viņi darba drēbēs (kā īsti zemnieki) ir ceļā, lai darītu lauku darbus, gādātu barību govīm, jo saimniecība nodarbojas ar piena lopkopību.

Par to, ka mājās pārvests jauns iemītnieks, liecina pagalmā novietotā automašīna, kurai, piesieta vējā, plīvo zila lenta. Tētis un vīrs Jānis Pauliņš lūdz sievu ar jaundzimušo netraucēt, jo viņi devušies diendusā, un mēs viņa lūgumu arī respektējam. Jānis pastāsta, ka beidzis Lauksaimniecības Universitāti un saimnieko vecāku mājās, apstrādājot gan mantoto, gan nomas zemi. Mamma, māsa un brālis dzīvo citviet. Zemnieks iesaistījies Eiropas Savienības atbalstītajā "Jauno zemnieku projektā", kas, protams, uzliek zināmas saistības. Viegli laukos nav, bet jaunajiem vecākiem, neapšaubāmi, spēku dod abi puikas. Viņu dēļ ir taču vērts censties. Jaunākais nosaukts par Olafu.

Foto - O.Gabranovs

Tēvs ar dēlu. Jānis Pauliņš ar vecāko dēlu Oskaru.

Atradums

Dzelžu muzejs

Redzēt tik daudz dzelžu vienuviet - gan tehnikas rezerves daļas, gan sadzīves priekšmetus no dzelzs, nūdien ir liels pārsteigums. Nelielā saimniecības ēkā pilna ar dzelžiem no augšas līdz lejai, vēl gar sienām un ārpusē pie sienām. Emīlijas Akmentiņas znots Jānis Vaskis ir liels dzelzs lietu mīļotājs. Bijušais kolhoza automehāniķis un metinātājs bez tiem nevar iztikt ne tad, kad nepieciešams remontēt tehniku, ne arī vaļas brīdī. Sieva Rudīte saka: "Dzelži ir viņa hobijs!" Ik pa laikam vīrs ar saviem "dzelžiem" izbrauc arī uz kādu no tuvējiem gadatirgiem. Labs noiets esot vīra darinātajiem kapļiem. Cilvēkiem vēl ir dārzi, un tos vajag ravēt! Vajag arī labus, asus kapļus, ko ne vienmēr var iegādāties tirdzniecības vietās. Amata prasmi no tēva pārmantojuši arī dēli Juris un Guntars, kuri arī ņemas ar dzelžiem.

Foto - O.Gabranovs

Viss noder. Dzirdot izbrīnu par tik daudz dzelžiem un dzelzīšiem, kas izkārtoti saimniecības ēkā, Jāņa Vaska dēls Juris teica: "Viss noder!"

Saime

Omīte spriež par politiku

Vecākā no iedzīvotājiem, kas dzīvo Krišjāņu - Runcenes-Krampiņu - Krišjāņu ceļa malā, ir EMĪLIJA AKMENTIŅA. Vismaz tā apgalvo pagasta pārvaldē, turklāt viņai ir arī represētās statuss. Emīlija dzīvo kopā ar meitas Rudītes ģimeni, bet nedaudz tālāk, kaimiņos, dzīvo otra meita Silvija ar savu ģimeni.

Gadu nosta vecākajai Krampiņu ciema iedzīvotājai nav mazā - pērnruuden palika apaļš gadu skaits - 90. Tādēļ "Ķiršu" māju iedzīvotāja uzskata par pienākumu pasūdzēties par veselību, kas šādos gados nav vairs kā jaunai meitenei. "Ir grūti pateikt, kur man nesāp! Sāp gan kājas, gan mugura, gan rokas. Arī krūtīs sāp. Slikti dzirdu un redzu," viņa stāsta. Piedzīvots un pārdzīvots garajos mūža gados ne mazums. Par kara gados piedzīvoto sirmā sieviņa runāt negrib. Pārāk sāpīgas ir atmiņas. Kara gados abi ar brāli nokļuvuši vācu darba dienestā. Mājās atgriezies tikai pēc kara beigām. "Krievi aizveda uz Sibīriju bagātos, bet vācieši darba dienestā iesauca nabagos. Kaut arī politikā nekur nemaisījies. Biju vienkārša kalponīte, bet vāciešiem bija vajadzīgs darbaspēks, jo visi strādāt spējīgie bija iesaukti armijā," viņa atceras. Viegli nav klājies arī kolhoza laikos, kad vajadzēja strādāt uz lauka, fermā. Arī audzināt bērnus, kuri pastrādāja gan izplānotas, gan nejaušas palaidnības. "Atnācu mājās no darba, bet bērni noganijuši sakņu dārzu. Ko darīt? Darbā bija jāiet, atstāju mājās, lai saimnieko vieni, pie gultas kājas nesēju, kā to darījuši agrākos laikos," "Ķiršu" māju saimniece atklāj piedzīvoto. Viņai ir trīs meitas un deviņi mazbērni, kuri tagad iekārto savu dzīvi. Omītei "uzsit asinis", ka valdība jaunos negrib atbalstīt, kaut vai nodokļus samazināt, vai kā citādi. "Tāpēc arī daudzi brauc projām. Kāpēc mums vajag simts cilvēkus Saeimā, ja viņi neko nedara tautas labā? Ja strādātu, tad Saeimas deputāts Parādnieks nebūtu teicis, ka tagad, lūk, viņam iedeva darbu, kad iecēla kādā tur amatā," secina Emīlija, kura, neraugoties uz daudzajām vecuma kaitēm,

seko līdzī politikai. "Vēl jau avīzi vai žurnālu izboksterēt varu," viņa atzina.

Ražu dod pašu stādītās ābelītes

Emīlijas meita SILVIJA MARTUZĀNE no mātes mājām dzīvo kādu puskilometru tālāk. "Ausekļi" - tā sauc zemnieku saimniecību, kurā saimnieko un dzīvo viņa pati un bērni. Kupls pulks! Silvija ir mamma pieciem bērniem, turklāt vienīgā Eiropas pensionāre Krišjāņu pusē. "Tā nav sagādīšanās, ka dzīvoju kaimiņos mammai un mātai. Mēs šo māju un zemi nopirkām deviņdesmito gadu sākumā, konkrēti 1991.gadā, jo dzīvojām Krišjāņu centrā, bet lopiņiem ganības atradās trīs kilometru attālumā. Kad pārcēlāmies uz šejieni, māja desmit gadus bija stāvējusi tukša, arī saimniecības ēkas prasīja remontu," saka saimniece. Tagad bērziņi, kas bija kā pīckas, izauguši pieklājīgā resnumā, arī pašu stādītās un potētās ābelītes dod ražu. Pamazām izremontēta arī māja un saimniecības ēkas. Arī lopiņu ganībās ir daudz vairāk. Būs ap simts galvām.

Saimniekošanu Martuzāni sāka ar piena lopiem, bet palēnām pievērsās gaļas lopiem, ko audzē arī tagad. "Ja piena mašīna pēc piena atbrauc rītā četros un līdz lielceļam jānogādā piena kannas ar aptuveni simts litriem piena, kas jānes rokās, jo pāri grāvim ir tikai laipas, cik ilgi to var izturēt? Vēlāk, protams, grāvi paši ielikām caurteku, bet ceļš līdz saimniecībai joprojām ir vienās bedrēs. Kaut tagad parādījusies neliela cerība, ka palīdzēs pašvaldība, jo ceļš iekļauts novada pašvaldības ceļu reģistrā," Silvija stāsta. Protams, bez darba un raizēm neiztiek arī tagad. Lopiem vajag daudz barības, vajag gan sēt, gan plaut. Kustēties vajag! Arī Turcija, kas iepērk gaļas lopus, paaugstinājusi ievadmuutu. Saimniecībā strādā gandrīz visa lielā ģimene. Silvijai aug arī mazbērni, papildinot vietējās skolas skolēnu pulku.

Foto - no personīgā arhīva

Radu pulkā. Krampiņu ciema vecākā iedzīvotāja Emīlija Akmentiņa (vidū) ar meitām un mazbērniem. "Ko man vairāk vajag? Istaba silta. Mugurā ko ģērbt ir. Arī ēdamā pietiek. Ja vēl mazbērni apskauj un nobučo, tad ir pavisam labi," saka sirmā māmuļa.

atgriežas Krišjāņos

Paaudžu mantojums

“Man vajag būt laukos. Bez variantiem!”

Abās pusēs ceļam, kas ved no Krišjāņiem cauri vairākiem ciemiem un atkal atgriežas centrā, pārsvarā redzamas lauku sētas, kas būvētas pirms daudziem gadu desmitiem, tagad remontētas vai paplašinātas. Ierastas, pelēcīgas lauku viensētas. Pēkšņi nelielā uzkalniņā skatam paveras jaunbūve košās krāsās - baltā un sarkanbrūnā. Arī pie mājas mastā plīvojošais Latvijas karogs rada neierastas izjūtas. Piemājas ceļā iekšā nestūrējam, jo māc šaubas, vai dienas vidū kāds ir mājās. Ar mājas īpašnieku Andi Kašu tiekamiem vēlāk, jo darba dienas viņam pāriet “uz rītiem,” pildot akciju sabiedrības “Latvijas Valsts meži” speciālista pienākumus. Andis dzimis un uzaudzis Krišjāņos, kur centrā, Livānu mājā, joprojām dzīvo viņa vecāki, pabeidzis Krišjāņu pamatskolu. Pēc tam jaunietis mācījies Bērzgales Amatniecības meistarū skolā, bet pēc skolas absolvēšanas iestājies Rīgas celtniecības koledžā, izmācoties par būvdarbu vadītāju. Akciju sabiedrībā “Latvijas Valsts meži” Ziemeļlatgales mežsaimniecībā Andis pilda meža infrastruktūras speciālista pienākumus. Viņa pārziņā ir meža ceļu būvniecība, kā arī meža ceļu ikdienas uzturēšanas darbi - bedrīšu remonts, zāles un atvašu pļaušana gar grāvju malām un grāvjos. Andis saka: “Šovasar Balvu un Žiguru meža iecirkņos aktuāla četru meža ceļu būvniecība Vecumu, Liepnas un Rugāju pagastos. Tūlīt arī sāksim pļaut zāli un atvases.”

Ideja par mājas būvniecību jaunietim no Krišjāņiem radusies, vēl mācoties Rīgā, celtniecības koledžā. Viņš stāsta: “Jau mācoties skolā Rīgā, katru nedēļu braucu uz mājām. Pilsētā nespēju nodzīvot. Man vajag laukus! Bez variantiem. Sākumā gan bija tikai doma sakopt *vacuka* (vectēva) zemi, kas bija aizaugusi ar krūmiem. Mēs ar brāli sākām iekopt zemi ar domu, ka uzcelsim pirti, izraksim diķi, sakārtosim apkārtni. Pēc tam sākās katram savi darbi. Izlēmu, ka tomēr būvēšu māju.”

Andis pats izdomājis, kāda būs viņa māja. Pats uzzīmējis projektu, lai gan oficiāli projektu uz papīra, protams, uzlicis sertificēts projektētājs. Saņēmis būvatļauju un sācis būvēties. Pagaidām māja vēl nav nodota ekspluatācijā, jo nedaudz pietūkst finanšu, bet visvairāk jau laika. Viņi abi ar sievu savā tiešajā darbā ir aizņēmti katru dienu, abi uz darbu brauc vairākus desmitus kilometru. Sievai darbs Rēzeknē, tur atrodas arī Ziemeļlatgales mežsaimniecības birojs, kur strādā Andis, tikai viņa darbs saistīts ar tuvākiem un tālākiem izbraukumiem.

Kultūras cilvēks

Vienā personā pašvaldības policists, lauku puisis un aktieris

Uz jautājumu, vai Runcenē, Krampiņās nedzīvo kāds atraktīvs, jauns cilvēks, pagasta kultūras dzīves organizatore Inese Kalniņa nosauc Mārtiņu Stempers vārdu. Mārtiņš dzīvo laukos, bet strādā Rugāju novadā, ir novada pašvaldības policists. Mārtiņš stāsta, ka aizsākums viņa aktiera karjerai bija pavisam vienkāršs. Pagasta kultūras dzīves organizatore un dramatiskā kolektīva vadītāja Inese Kalniņa piedāvājusi viņam notēlot nelielu lomiņu, jo kāds no dramatiskā kolektīva dalībniekiem bija saslīmījis vai nevarēja ierasties uz pasākumu kāda cita iemesla dēļ. “Piedāvājumam piekritu, iepatikās, līdz ar to tā lieta aizgāja,” atceras Mārtiņš. Darbojoties pagasta dramatiskajā kolektīvā, uz skatuves viņš atveidojis gan priekšnieku, gan lauku puisī, kurš atvedis mājās vecākiem atrādīt pilsētas meiteni, gan hokeja fanu, kurš ļoti pārdzīvo, ka mūsējie zaudējuši, gan ministru, gan vienu no trim vīriem, kuri satikušies pie vietējā veikala, jo viens ir dabūjis labu “mantu”. Vieglāk, protams, padodas atveidot personāžus no lauku vides, jo tie ir zināmi un pazīstami. Tomēr jebkurā gadījumā, uznākot uz skatuves, Mārtiņš domā, kā labāk atveidot sev uzticēto lomu, nevis kāds pasākums, vai kurā vietā tas notiek. Mārtiņš ir apmierināts, ka iesaistījies dramatiskajā kolektīvā. Ar izrādēm krišjānieši viesojušies arī kaimiņu pagastos, novados. Par gaidāmo kolektīva uzstāšanos dramatiskā kolektīva vadītāja izteikusies mīklaini un intriģējoši: “Būs kaut kas, bet tas būs pārsteigums!” Kas tas būs, to kolektīva dalībnieks nezina. Pagaidām laucinieki arī raujas lauku darbos. Pēc darba Mārtiņš palīdz vecākiem, vācot sienu. “Ar prieku strādāju lauku darbus,” atzīst jaunais cilvēks. Uz jautājumu, vai viņam arī kādreiz nav radusies doma aizbraukt projām uz citu valsti, kā dara daudzi tautieši, Mārtiņš pārliecinoši saka: nē! Ir pažiņas, kas aizbraukuši, naudas viņiem varbūt ir vairāk, toties māju sajūtas nav. “Esmu apmierināts ar dzīvi te. Esmu

Foto - no personīgā arhīva

Divatā ar sievu. Andis divatā ar sievu Santu strādā, atpūšoties arī paceļo (attēlā), lai piepildītu sapni dzīvot uz senču zemes.

“Daudzi brauktu strādāt uz Balviem, uz Rēzekni, jo ir personīgās mašīnas, taču baida sliktie ceļi. To gan nevar teikt par pagasta ceļu, kas iet garām mūsu mājai. Mūsu pagasta pārvaldnieks par pašvaldības ceļiem rūpējas godam,” secina Andis.

Runājot par karogu, kas plīvo pie mājas, īpašnieks neslēpj, ka viņi abi ar dzīvesbiedri ir arī Latvijas patrioti: “Nav jau tā, ka Latvija mums galīgi vienaldzīga.” Jau tas vien, ka Andis sakopis vectēva zemi, uzbūvējis māju tik dziļi laukos, par kaut ko liecina.

Andis Kašs jau ir sestā paaudze, kas dzīvos uz zemes, kas piederējusi viņa senčiem. Māju nosaukums “Rasiņas” arī saistīts ar dzimtas vēsturi - tas ir Anda vecmammas jaunības dienu uzvārds.

Foto - O. Gabranovs

Atraktīvs jaunietis. Jau divarpus gadus Mārtiņš Stempers no Krišjāņiem ir arī Rugāju novada pašvaldības policists.

savā vietā, jo man ir māju sajūta,” saka jaunais cilvēks, kurš ir pārliecināts, ka darbu, ja labi grib, var atrast arī šeit. Mārtiņš apguvis gan programmēšanu, gan lauksaimniecības uzņēmējdarbību. Kad radusies iespēja pieteikties darbam par pašvaldības policistu Rugāju novadā, nolēmis: kāpēc nepamēģināt?! Attālums līdz Rugājiem nav tik liels, lai uz darbu neizbraukātu 40 kilometrus. Protams, labāk, ja ceļš būtu asfaltēts.

Piemīnai

Baltie krusti Runcenes kapos

Netālu no ceļa atrodas Runcenes kapi, par ko vēsta norāde ceļa malā. Kapsētiņa ir dikti maziņa, bet sakopta, ap kapiem svaigi nopļauta zāle. Ar šo gadu Balvu novadā kapu vecākajiem par kapu uzturēšanu kārtībā maksā arī nelielu atlīdzību. Līdzšinējo kapu pārziņi šajā amatā nomainījusi Iveta Nagle, kurai kapu sakopšanā palīgā nāk gan vīrs, gan bērni. Kā stāsta Iveta, Runcenes kapos apglabā vietējos iedzīvotājus, kuri savu mūžu nodzīvojuši tuvākajā apkārtnē. Tos, kuri aizbraukuši, arī apglabā tur, kur viņi dzīvojuši. Uz dzimto pusi neved, vai atved reti. Apskatot kapos, redzams, ka vienā kapu nostūrī uzstādīti vairāki balti krusti. Atbildi uz jautājumu, kas tie par krustiem, izdodas saņemt tikai pēc vairāku cilvēku iztaujāšanas. Krusti uzstādīti pēckara gados gājušo piemīnai, cilvēkiem, kuri sadedzināti dzīvi, jo šajā ģimenē bijuši leģionāri, kā arī viņi atbalstījuši mežabrāļus.

Foto - I.Zinkovska

Latgaliešu valodā. Uzraksts pie kapiem latgaliešu valodā vēsta, ka te ir Runcēņu kapi.

Tikšanās vieta

Tiekas pasākumos

Ja ceļojumu pa pašvaldības lauku ceļu sāk Krišjāņos un atkal atgriežas Krišjāņos, tad ir vērts mērot vēl mazu ceļu gabaliņu līdz vietai, ko sauc par Krišjāņu Staburagu. Šeit, Tilžas upes ielokā, krišjānieši iekārtojuši sakoptu dabas stūrīti, kur notiek gan sabiedriskie, gan ģimenes pasākumi.

Atpūtas vieta Tilžas upes ielokā iekārtota teju pirms 13 gadiem, izmantojot Eiropas Savienības fondu līdzekļus un pašvaldības līdzfinansējumu. Upes ielejas sakopšanas talkās un citos labiekārtošanas darbos strādāja paši krišjānieši. Tagad atpūtas vietas labiekārtošanā un uzturēšanā iesaistījusies akciju sabiedrība “Latvijas Valsts meži”, izbūvējot jaunus kāpnītes lejā uz upi, krasta norobežojumu. Atpūtas vietā ir lapene, ugunsкура vieta, soliņi, galds. Staburagā svin Jāņus, tiekas dramatiskie kolektīvi, populārs ir pasākums “Gaismas nakts Staburagā”, kad pasākuma dalībnieki sacenšas dažādu gaismas objektu darināšanā, cīnoties par vietām un balvām. Pasākumu organizē septembra vidū, kad dienas kļuvušas īsākas un ātrāk satumst. Iedzīvotāji atpūtas vietu izmanto, lai atzīmētu ģimenes pasākumus Atbraucēji, piemēram, satiekas kapusvētku laikā

Foto - I.Zinkovska

Uzstādīta norāde. Par to, ka šeit atrodas Krišjāņu Staburags, vēsta norāde ar uzrakstu.

Jaundzimušie

Virš teica: "Būs puika!". 28.jūnijā pulksten 7.37 piedzima puika. Svars – 4,445kg, garums 55cm. Puisēna mammai Maijai Tarvanei-Pajatei no Alūksnes šis ir otrais bērniņš. "Mazo brālīti mājās gaida māsa Aleksa Līga, kurai ir gads un pieci mēneši. Otro, protams, dēlu arī gaidījām, kaut gan vīram Jānim par to nebija ne mazāko šaubu. Vēl pirms visām ultrasonogrāfijām viņš apgalvoja, ka puika arī būs. Kā vēlāk izrādījās, Jānim bija taisnība," stāsta Maija. Tiklīdz bija zināms gaidāmā mazuļa dzimums, jaunie vecāki ķērās pie atbildīgā vārda došanas uzdevuma. "Šķirstījām vārdadienu kalendāru un meklējām vārdu, kas nav pārāk ārzemniecisks. Tādu arī atradām, jo abiem iepatikās vārds Markuss. Vienbalsīgi nolēmām, ka dēlu tā arī saucim," teic nu jau divu bērnu mamma. Mediķu noliktais dzemdību datums bija no 20. līdz 23.jūnijam, tāpēc šogad Jāni Maijai bija mazliet nemierīgi. "Somas un viss, kas jāņem līdz uz slimnīcu, jau bija salikts, tāpēc atlika vien gaidīt. Taču šī gaidīšana bija ļoti mokoša, jo mēneša sākumā abi ar vēl nedzimušo dēliņu cietām autoavārijā – mūsu automašīnā iebrauca autobuss. Mani aizveda uz slimnīcu. Kreņķu bija daudz. Gribēju, lai puika ātrāk piedzimst, jo sirds bija nemierīga, vai viņam viss kārtībā. Paldies Dieviņam, viss bija labi. Markuss ar savu nākšanu pasaulē sagādāja tētim vislielāko dāvanu dzimšanas dienā, kuru viņš svinēja 25.jūnijā," stāsta Maija.

Būs Kārlis! 5.jūlijā pulksten 20.50 piedzima puika. Svars - 4,020kg, garums 53cm. Puisēna mammai Līgai Endei-Griķei no Gulbenes novada Daukstu pagasta šis ir ceturtais bērniņš. Jaunā māmiņa atklāj, ka, gaidot ceturto mazuli, abiem ar vīru Aivaru bērniņa dzimums nešķita tik svarīgs. Galvenais, lai viņš piedzimst vesels un laimīgs. "Tagad mūsu ģimene kļuvusi vēl kuplāka – dēlam Dāvim (12 gadi), Mārtiņam (8 gadi), un 3 gadus jaunajai levai piebiedrojies vēl viens brālītis, kuram devām latvisku vārdu – Kārlis. Interesanti, ka, tiklīdz sākām apsvērt šo vārda variantu, izrādījās, ka Kārļi savulaik bijuši gan manā, gan arī vīra Aivara dzimtā. Tas deva vēl lielāku pārliecību, ka jaunākajam bērniņam esam atraduši isto vārdu," apgalvo jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka mediķu noliktais dzemdību datums bija ap 18.jūliju, taču ar iepriekšējiem bērniem gūta pieredze lika būt gataviem šim skaistajam dzīves notikumam ātrāk. "Tā arī notika – Kārlis piedzima divas nedēļas ātrāk, tāpat kā visi iepriekšējie bērni. Turklāt viņš no visiem ir augumā visražīgākais – vienīgais, kurš nācis pasaulē ar svaru virs 4 kilogramiem," teic Līga. Viņa stāsta, ka mazo brālīti gaidīja arī pārējie bērni, taču mazā leva jo īpaši. Kad viņa pirmoreiz atbrauca uz slimnīcu, viņš tik ļoti iepaticies, ka leva nemaz nevēlējās doties projām. "Viņa pati gribēja brālītim uzvilkt zeķītes, samīļot. Neļāva nevienam pieskarties. Tad es sapratu – Kārlis jau *privatizēts*," smaidot teic Līga.

Uzturēja intrigu līdz pat pašai dzemdību dienai. 3.jūlijā pulksten 12.55 piedzima meitenīte. Svars - 3,885kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Liene Birzniece no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. "Beidzot esam sagaidījuši meitiņu, par ko mūsmājās laimīgi visi - gan mēs ar vīru Andi, gan mūsu puikas - Pēteris, kuram 6 gadi, un četrus gadus vecais Oskars," stāsta Liene. Nu jau trīs bērnu mamma teic, ka meita uzturēja intrigu līdz pat dzemdību dienai, jo nevienā no ultrasonogrāfijām dakterei dzimumu atklāt nevēlējās. "Arī pašai pēc sajūtām istas skaidrības šajā jautājumā nebija. Viendien šķita, ka būs meitiņa, bet otrajā biju pārliecināta, ka gaidu puiku. Piedzimtu trešais dēls, būtu labi, bet tas, ka sagaidījām meitiņu, ir pavisam labi," apgalvo jaunā māmiņa. Pirms bērniņa nākšanas pasaulē viņa kopā ar vīru Andi katram gadījumam izdomāja vārdiņus gan puikam, gan meitenei. Ja piedzimtu dēls, viņu sauktu par Emīlu, bet piedzima meitiņa, kurai vecāki deva divus vārdus - Paula Kitija. "Tagad mūsmājās ir pilns komplekts - divi puikas un mazā māsiņa. Brāļi jau kopš pirmās dienas, kad piedzima Paula, dzīvo lielās gaidās. Viņi nevar vien sagaidīt, kad pienāks tas brīdis, kad mazo māsiņu varēs kārtīgi apskatīt un samīļot," stāsta Liene no Alūksnes.

Otrajā piegājiņā vienojas – meitu sauks par Kristīni. 8.jūlijā pulksten 15.14 piedzima meitenīte. Svars – 3,160kg, garums 51cm. Meitenītes mammai Lindai Platajai no Alūksnes novada Alsviķu pagasta šis ir otrais bērniņš – mazo māsiņu mājās gaida lielā māsa Patrīcija, kurai ir gads un 10 mēneši. "Gaidot otro bērniņu, sākumā cerēju, ka tas būs puika, taču jau otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere pārliecināti darīja zināmu, ka mums ar vīru Kristapu būs otra meitiņa," teic jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka, tiklīdz bija zināms topošā bērniņa dzimums, varēja sākt šķirstīt vārdadienu kalendāru un atrast to vienīgo, isto vārda variantu. Linda atzīst, ka tas nebija nemaz tik viegls uzdevums, jo ar pirmo piegājienu meita pie vārda netika. "Ar Kristapu pāršķirstījām visu vārdadienu kalendāru un apspriedām visus variantus, kuri mums patika, taču pie izšķirošā lēmuma tā arī nonācām. Otrās meitiņas vārds pie mums atnāca īsi pirms viņas nākšanas pasaulē, kad Kristaps paziņoja, - mazulīti sauks par Kristīni! Šis vārdiņš mums visiem bija pa prātam, tādēļ otro meitu tā arī nosaucām," skaidro jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka turpmāk ģimenē jūlijā būs par vienu jubileju vairāk. 8.jūlijā dzimšanas diena ir Kristīnei, bet mēneša beigās – 22.jūlijā, šūpuļsvētkus svin viņas tētis Kristaps.

teic Alise. Jaunie vecāki uzreiz pēc meitas nākšanas pasaulē šo prieku vēsti paziņoja Alises vecākajai mātai, kura, protams, ar šo ziņu padalījās ar pārējiem radiem, draugiem un paziņām. "Nepagāja nemaz tik ilgs laiks, kad jau sākām saņemt apsveikumus. Ziņa bija nodota," secina jaunā māmiņa. Viņa priecājas, ka paklausīja paziņu ieteikumam dzemdēt Balvos, jo viss patiešām bija labi.

Meitiņu nosauc par Anastasiju. 14.jūlijā pulksten 10.18 piedzima meitenīte. Svars – 3,340kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Alise Stoļerova no Ludzas stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. "Vienmēr esmu gribējusi, lai mans pirmais bērniņš ir puika - ar domu, kad izaugs, lai ir kas aizstāv mazo māsiņu. Taču pēdējā ultrasonogrāfijā daktere pateica, ka būs meitiņa, kas arī nav nemaz tik slikti. Patiesībā gandrīz līdz grūtniecības beigām biju neziņā, jo visās ultrasonogrāfijas pārbaudēs mazulis citīgi slēpās. Pašai arī domas dalījās – vienu brīdi šķita, ka gaidu puiku, otrajā jau biju pārliecināta, ka tā būs meitiņa. Un tā visu laiku. Savas prognozes izteica arī mana vecmamma un mamma. Vecmamma pēc vēdera formas uzreiz paziņoja, ka man būs meitiņa, bet mana mamma uzstāja, ka gaidu puiku. Redz, ka vecmammai tomēr izrādījās taisnība," secina jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka sākumā abi ar vīru Alekseju gribēja mazulīti saukt par Kseniju, taču, kad viņa piedzima un jaunie vecāki meitiņu kārtīgi aplūkoja, abi kopā nonāca pie secinājuma, ka iepriekš izdomātais vārds viņai nemaz nepiestāv. "Tad nolēmām, ka jaundzimušo saucim par Anastasiju,"

Vēl dzimuši:

2.jūlijā pulksten 0.26 piedzima puika. Svars – 3,155kg, garums 56cm. Puisēna mamma Linda Kadakovska dzīvo Rugāju novadā.

5.jūlijā pulksten 14.07 piedzima puika. Svars – 3,380kg, garums 52cm. Puisēna mamma leva Pauliņa dzīvo Balvu novada Krišjāņu pagastā.

12.jūlijā pulksten 4.24 piedzima puika. Svars – 4,100kg, garums 55cm. Puisēna mamma Gerda Bērīņa dzīvo Alūksnē.

12.jūlijā pulksten 11.52 piedzima meitenīte. Svars – 3,445kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Inga Kaļva dzīvo Balvos.

12.jūlijā pulksten 13.42 piedzima meitenīte. Svars – 2,320kg, garums 49cm. Meitenītes mamma Egita Keiša dzīvo Baltinavas novadā.

14.jūlijā pulksten 10.03 piedzima puika. Svars – 3,350kg, garums 54cm. Puisēna mamma Ilona Logina dzīvo Viļakas novada Šķilbēnu pagastā.

14.jūlijā pulksten 13.33 piedzima meitenīte. Svars – 3,550kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Monta Melece dzīvo Gulbenē.

15.jūlijā pulksten 4.41 piedzima meitenīte. Svars – 3,390kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Iveta Ločmele dzīvo Balvu novada Kubulu pagastā.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Atmiņu grāmata

Bērni un mazbērni godā dzimtas saknes

Šogad maija nogalē atzīmēja Rekavas vidusskolas 110 gadu pastāvēšanu. Šajā dienā Latvijas eksrekordists 110 metru barjerskrējiēnā Mārtiņš Stabiņš savai skolai uzdāvināja divas grāmatas par savu mammu, Rekavas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju, arī direktori Veroniku Stabiņu. Arī viņai šis būtu bijis jubilejas gads - augustā tuvinieki svinēs skolotājas, mātes, vienkārši sirdscilvēka simtgadi. Grāmata šobrīd atrodas Rekavas vidusskolas muzejā.

“Veronika Stabiņa bija īpaša personība. Viņas attieksme pret dzīvi, līdzsvarotība un viedums daudziem devis spēku un atbalstu. Veronikas siltumā un mīlestībā ir auguši bērni, mazbērni un mazmazbērni. Viņas gara spēks, strādīgums un darba kultūra bija un vienmēr paliks kā piemērs ģimenei un arī tiem, kas ar viņu iepazīnušies tuvāk. Apkopojot atmiņu materiālus grāmatā, atklājām vēl daudz interesanta par Veronikas dzīvi,” saka dēls Mārtiņš Stabiņš. Viņa ģimene nevarēja pieļaut, ka tāds dzīves gājums aizietu nebūtībā un paliktu neapstrastā, tāpēc, gatavojoties Veronikas 100 gadu jubilejai, kas apritēs šī gada augustā, mazmeita Ruta Stabiņa vairāk nekā 200 lappušu biezā grāmatā apvienoja radnieku, bijušo kolēģu un skolnieku atmiņas, pievienojot lielu skaitu fotogrāfiju.

Iedvesmo rakstīt atmiņu stāstus

Veronikas Stabiņas dzīvesstāstu veido gan personīgie fotoalbumi, arī māsa Matildes un brāļa Jāzepa, daudzie dēlu un mazbērnu fotoalbumi un diapozitīvu arhīvi. Grāmatā atrodamas tuvāko radu, Veronikas kolēģu un bijušo audzēkņu atmiņas, kuras ir lasāmas, klausāmas un pat skatāmas video ierakstos. Tās ģimenes un draugu lokā dzirdētas jubileju reizēs Rekavā, Makužos, Rīgā un Saulkrastos. Veronika pati atstājusi atmiņu pierakstus par savu ģimeni, par bērniību Makužos, skolas un institūta gadiem, draudzību un apprecēšanos, darbu un dažādiem jautriem un nopietniem dzīves notikumiem, kuri nu saglabāti videoierakstos. Tajos runā pati Veronika, īpaši daudz viņas detalizētus komentārus var dzirdēt 90 gadu jubilejas norises videoierakstā. Ir pieejami audioieraksti, kurus Saulkrastos veica pazīstamā Latgales dzejniece Anna Rancāne, intervējot Veroniku. Arī mazmeita Ruta Stabiņa intervējusi gan Veroniku, gan māsu Matildi un izdarījusi audioierakstus. Grāmatas sastādītāja Ruta Stabiņa saka paldies visiem tuviniekiem, īpaši Veronikas jaunākajam brālīm Jāzepam Makužam, kurš daudzajos ģimenes pasākumos aizraujoši stāstīja par Makužu dzimtas pagātņi, vairākus gadus rūpīgi rakstīja izsmēļošus, detalizētus atmiņu stāstus par visu savu ģimeni un Latgales pagātņi, daudz interesanta un vērtīga pastāstīja intervijā dzejniecei Annai Rancānei. Lai taptu grāmata, dēls Mārtiņš savāca lielu diapozitīvu kolekciju par Veronikas Saulkrastu dzīves periodu un noskenēja lielu daudzumu vēstuļu. “Viņš tikās ar Veronikas kolēģiem un audzēkņiem, iedvesmojot viņus uzrakstīt atmiņu stāstus, kā arī pats rakstīja atmiņas par mammu,” atklāj Ruta Stabiņa.

33 gadus savas skolotājas kabinetā

Atmiņās par savu skolotāju dalās AINA CIBULE, Rekavas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja:

“Latviešu valodas kabinetā balinātu linu krāsas sarafānā, baltā blūzē un viegli lokainiem, iesirmiem matiem sēž skolotāja – mana Skolotāja Veronika Stabiņa. Pirmos komatus ielikt nepieciešamajā vietā man iemācīja tieši viņa. Kabinetā uz galda vienmēr kārtība – burtnīcas glītās kaudzītēs. Arī pati skolotāja man šķita pedantiski kārtīga. Lasot grāmatu, tas arī apstiprinājās, jo mazmeita Ruta raksta: “Vispār viņai bija konkrēti rituāli, lietas bija vienmēr savā vietā.” Līdz grāmatas izlasīšanai par skolotājas dzīvi zināju ļoti maz, tāpēc lasīju ar interesi. Protams, tas, ka viņi ģimenē bija 6 bērni, nekāds pārsteigums nebija, jo toreiz, 20. gs. sākumā, latviešu ģimenēs bija daudz bērnu. Interesanti bija uzzināt, ka skolotājas pirmā darbavieta bija Abrenes apriņķa Punduru sešklasīgajā pamatskolā. Apkārtne dzīvoja tikai krievi, tāpēc, kad pirmajā klasē bērni atnāca uz skolu, latviski neprata, bet jau līdz jaunajam gadam bija iemācījušies. Skolotāja Stabiņa bija stingra un prasīga ne tikai

Četri Veronikas mazbērni. Jānis Stabiņš (no kreisās), Agnese Leilande, Ruta Stabiņa un Gundega Turnele.

Prieks par grāmatu. Mārtiņš Stabiņš ir gandarīts, ka grāmata būs gan visiem Veronikas tuviniekiem, gan viņas bijušajā darba vietā Rekavas vidusskolā. Pavisam drīz grāmatu lasīs un par viņas bagāto mūžu uzzinās arī Veronikas mazmazbērni Anna Leilande un Oskars Turnelis.

pret skolas bērniem, bet arī pret savējiem, par ko liecina dēla Mārtiņa atmiņas par to, kā viņš nebija skolā, jo bija slims, un mamma viņam mājās nodiktējusi tekstu, bet, tā kā bijis daudz kļūdu, tad Mārtiņš saņēmis dīvanīku, kuru mamma ielikusi arī žurnālā, taču pēc vairākiem gadiem sava mazdēla Jāņa vietā domrakstus rakstījis visu skolas laiku, līdz pēdējā klasē viņš atjēdzies, ka eksāmenā būs jāraksta pašam – ko nu darīt? Skolotāja visu mūžu ir rūpējies vispirms par dēliem, pēc tam – par mazbērniem un mazmazbērniem. Viņa pavisam nemanāmi, smalkjūtīgi, ievērojot distanci, dzīvoja savu tuvinieku dzīvi. Mazmeita Ruta raksta, ka “vispār babiņa bija klusais ģimenes matriarhāts”. “Protams, babiņa bija minimāliste. Viņai nekad neko nevajadzēja, visa bija gana, viss bija labi.” Mazdēls Jānis atceras, ka “babiņas unikalitāte bija tāda, ka viņa darīja visu laiku visu ko, ko vajadzēja. Neatceros, ka viņa sēdētu dārzā uz krēsla un atpūstos.” Jānis babiņu sauc par savu sargeņģeli. Viņš zināja, ka, esot kopā ar babiņu, viss būs labi. Mazmeita Agnese uzsver, ka vecmāmiņa cilvēkos ļoti augstu vērtēja čaklumu. Viņai nepatika slīņķi. Viņai bija svarīgi – lai cilvēks mīl darbu un lai ir laba sirds. Tāds cilvēks – Skolotāja – bija Veronika Stabiņa – ar labu sirdi, rāma, mierīga, dzīvesgūdra un sirdsgūdra. Prata rūpēties par visiem sev tuvajiem un mīļajiem, dāvājot savu labestību un mīļumu. Arī skolasbērni saņēma savu siltuma un labsirdības devu. Ļoti bieži atceros skolotāju Stabiņu, varbūt tāpēc, ka nu jau 33. gadu esmu viņas kabinetā. Varbūt no kādas mākoņa maliņas viņa raugās uz mani un nodomā: “Es to darītu tā vai citādāk...”

Īsumā

Muzicē Igaunijā

Muzikants Voldemārs Džīgurs stāsta, ka pirms pāris gadiem Pušmucovā iepazinies ar muzikantiem no Igaunijas, Pilvas, un jau toreiz kopā ar “Lustes” dejotājiem ticis uzaicināts spēlēt kaimiņvalstī. Kopš šīs tikšanās jau pagājuši četri gadi, tagad atkal pienācis ielūgums doties muzicēt uz Pilvu. Voldemārs sev līdzi uzaicinājis muzikantus Eventiju Zelču no Balviem un Pēteri Beļinski no Rogovkas. “Spēlējām vietā, kur pulcējās daudz cilvēku, tikāmie ar garmošku ražotāju, arī muzikantu Heini Tartes. Ir patīkami spēlēt, kad tevi klausās, aplaudē, kaut arī nepazīst,” saka V.Džīgurs.

Startē Eiropas čempionātā svarbumbu celšanā

No 14.līdz18.jūlijam Daugavpils olimpiskajā centrā norisinājās Eiropas čempionāts svarbumbu celšanā U-16, U-18 grupās jauniešiem un pasaules kausa trešais posms. Čempionātā piedalījās labākie un spēcīgākie sportisti no 14 valstīm. Latvijas izlasi pārstāvēja labākie jaunieši svarbumbu celšanā no Rugāju novada Rugāju vidusskolas un Viļakas novada Rekavas vidusskolas. No Rugāju novada Latvijas izlases sastāvā jauniešiem svara kategorijā līdz 53kg raušanas vingrinājumā vecuma grupā līdz astoņpadsmit gadiem startēja Karina Semjonova un ieguva otro vietu ar rezultātu 52 reizes (x) (16 kg svarbumba). Svara kategorijā virs 58kg un vecuma grupā līdz sešpadsmit gadiem Dārta Stivriņa ar rezultātu 69x (12kg svarbumba) ieguva sesto vietu. Jauniešiem šis bija pirmās šāda mēroga sacensības. Jauniešu grupā U-18 svara kategorijā līdz 73kg Artis Grāvītis divcīņā ar rezultātu grūšanā 94x un raušanā 121x (24kg svarbumbas) ieguva ceturto vietu. Nākamajā dienā bija jāizpilda vingrinājums garajā ciklā, kur Artis ar personīgo rekordu 55x (24kg svarbumbas) ieguva trešo vietu. Jauniešus sacensībām sagatavoja treneris Ainārs Dokāns. No Viļakas novada izlases sastāvā startēja Edgars Prancāns svara kategorijā līdz 78kg garajā ciklā. Cīņa starp Edgaru un Krievijas sportistu bija ļoti, ļoti spraiga un dramatiska. Līdz vingrinājuma beigām nebija zināms, kurš no sportistiem iegūs pirmo vietu. Tomēr Edgars bija stiprāks un izcīnīja uzvaru - 96reizes uzceļot 24kg smagas svarbumbas, bet Krievijas sportists uzcēla 94 reizes. Edgaram šis ir Latvijas rekords un arī absolūtais labākais rezultāts starp Latvijas jauniešiem. Pēc tam norisinājās stafete jauniešiem, kuras sastāvā bija iekļauti Edgars un Artis, un tā izcīnīja trešo vietu. Kopvērtējumā pirmo vietu ieguva Krievijas izlase, otro vietu Latvijas izlase un trešo vietu Lietuvas izlase. Edgaru sacensībām sagatavoja treneris Jānis Dokāns. Pasaules kausa trešajā posmā amatieru klasē startēja Sergejs Arbuзовs (svara kategorijā līdz 73kg) un ieguva pirmo vietu, vīru stafetē startēja Jānis Dokāns un ieguva otro vietu.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

☞ Miljardu medības kosmosā. ASV ir izveidojušies jauna veida kalnrūpniecības uzņēmumi, kas vēlas iegūt izrakteņus uz asteroīdiem.

☞ Top jauns, drošāks saules aizsargkrēms. Izstrādāts saules aizsargkrēms, kas sastāv no nanoloģijām, kuras paliek uz ādas dienām ilgi.

☞ Inženieri špiko labākās idejas no dabas. Zinātnieki aizgūst idejas no dzīvnieku pasaules. Modernās tehnoloģijas ļauj atklāt dabas noslēpumus.

☞ Automatizēts kuģis šķērsos okeānu bez apkalpes. 2020.gadā ar vēja un saules enerģiju darbināmais robotkuģis "Mayflower" dosies ceļojumā no Lielbritānijas uz ASV.

☞ Nokrišņi, krastu erozija un citas prognozes Latvijai. Klimatam kļūstot siltākam, mainās laikapstākļi. Pārmaiņas notiek arī citos dabas procesos.

☞ Alerģijas slimnieka organisms "domā", ka tam uzbrukuši parazīti. Pirmoreiz pētījums sniedz skaidrojumu, kāpēc rodas alerģija, paverot iespēju radīt jaunas ārstniecības metodes.

☞ Jupiters sagaida ciemiņus. Zonde "Jūmona" drīz ieradīsies pie Saules sistēmas lielākās planētas Jupitera.

☞ Mēris bronzas laikmetā bija mazāk bīstams. DNS analīzes liecina, ka mēris Eirāzijā "uzdarbojies" jau bronzas laikmetā.

☞ Datori nemanāmi iekļaujas mūsu ikdienā. Mēs esam pieraduši, ka datori ir reāli, rokās satverami priekšmeti, bet jau tuvākajos gados ierīces saruks.

Dārzs Burciņā

Žurnāla "Dārza Pasaule" speciālizdevums.

☞ Izdevumā atradīsiet padomus un receptes vasaras pirmās puses ogu, augļu un dārzeņu konservēšanai.

☞ Marinēšanas špikeris.

☞ Kas jāzina par burkānu, vārīšanu, cukuru.

☞ Populārākās konservēšanas metodes.

☞ Piederumi konservēšanai.

☞ Lai labi garšo un nerūgst - padomi ievārījuma vārīšanai.

☞ Saldie ievārījumi.

☞ Pikantie ievārījumi.

☞ Dārzeņu salāti.

☞ Garšaugi burkānu.

☞ Liķieri, uzlējum, sīrupi.

Dārza Pasaule

☞ Piecas saldākās upeņu šķirnes mazdārziņam. Kā kopt upeņu krūmus pēc ražas novākšanas?

☞ "Rožu dārzs ir mans prieks, misija un spainis izraudātu asaru," - Rundāles pils rožu dārzu saimniece, dārzniece Dainuvīte Brūvere intervijā stāsta par to, kā piemājas dārzā rozes izaudzēt tikpat krāšņas kā Rundāles pils parkā.

☞ Tripši izsūc gladiolas. Ja ziedvārpas izaug garas, bet ziedi atveras daļēji vai nemaz, turklāt daļa nokalst, tā ir tripsu vaina. Ir tikai divi līdzekļi, ar kuriem inficētās gladiolas var glābt.

☞ Lai tārpī negrauz kāpostus! Kā cīnīties ar kāpostu balteņa, cekulkodes un kāpostu pūcītes kāpuriem bez ķīmijas?

☞ Paša celta siltumnīca. Kad datorgrāfiķis Jānis Pitens šopavasara zaudēja darbu, radās brīvs laiks un viņš beidzot nolēma realizēt savu sapni - uzbūvēt siltumnīcu. Jānis to uzcēla pilnīgi viens. Žurnālā soli pa solim rādām, kā Jānis cēla savu siltumnīcu.

☞ Augu aizsardzības līdzekļu miglotāji mazdārziņam. Kā izvēlēties, lietot un kopt miglotāju, lai tā sprauslas neaizsērētu, lai tas būtu drošs un ērts lietošanā? + saraksts ar šogad atļautajiem 2. klases augu aizsardzības līdzekļiem.

☞ Gaļas kūpinātava dārzā. Četri atšķirīgi risinājumi.

☞ Kādus ārstniecības augus jāvēc jūlijā? Kā tos žāvēt un kā lietot? Iesaka farmācijas profesore Vija Enija.

☞ Lielziedu mežvītenī. Kaprīzi, krāšņi, indīgi. Kādas šķirnes un grupas izvēlēties, pērkot stādus? Iesaka Nacionālā botāniskā dārza eksperte Ilma Nereta un Irēna Murīss, stādaudzētavas "7 rozes" saimniece - viņa mežvītenus audzē jau 50 gadus.

☞ Caurules un uzgaļi dārza laistīšanai. Pēc kādiem kritērijiem izvēlēties šļūtenes un laistītājus?

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.augustam.

7. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 16 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriģā acs" 6.kārtā veiksmē uzsmaidīja JĀNIM VOICIŠAM no Balviem.** Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15. martam.

7. kārtā

					9	3	1		
7	9	1			6	8	4		
	1					7			
1	7			5	8		3		
	5			6			7		
	9		7	1			8	2	
		3				2			
	8	5	2		1	4		7	
	6	7	8						

Pareizas atbildes iesūtīja: E.Ķirsona, J.Raklinska, St.Lazdiņš, A.Ančs, V.Gavrjušenkova, I.Dzergača, D.Svarinskis, Z.Pulča, J.Pošeika, J.Usāns, S.Sirmā, J.Voicišs (Balvi), V.Krēmere (Susāju pagasts), A.Siliņa, B.Ķise, A.Mičule, A.Slišāns (Tilža), M.Bleive (Viksnas pagasts), Dz.Slišāne (Baltinava), M.Keiša (Upīte), L.B., V.Šadurska (Rugāju novads), A.Pauliņa, D.Zelča (Krišjāņu pagasts), A.Zeltiņa (Vectilža), J.Duļbinka (Medņeva), V.Ločmele (Lazdukalns), I.Supe (Cērpene), V.Dragune (Kuprava), Z.Ločmele (Naudaskalns).

6. kārtas uzvarētāja ir ZANE ZIEMELE no Naudaskalna. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Kas tas? Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Miegā. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Par jūlija veiksmīgākās fotogrāfijas autori atzīta GUNITA DOBROVOĻSKA no Rugājiem ar fotogrāfiju "Mīlulīte Betija", kas publicēta 5.jūlijā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Aktuāli

Tehniskā apskate vienreiz divos gados: par un pret

Par transportlīdzekļu tehniskās apskates veikšanu vienreiz divos gados Latvijā spriež ne pirmo reizi. Līdz šim, šķiet, vairumam autovadītāju tik ļoti vēlamais rezultāts vismaz pagaidām vēl nav panākts.

Iedzīvotāju vidū populārs kļuvis sabiedrības iniciatīvu interneta portāls "www.manabals.lv", kurā ikviens Latvijas pilsonis var ievietot savu iniciatīvu un vākt parakstus tās nogādāšanai Saeimā. Par šo portālu 2013.gada 9.aprīlī rakstīja arī respektablais izdevums "The New York Times": "ManaBals izvirza Latviju priekšgalā Eiropas pūliņiem mainīt politiskās līdzdalības formas internetā."

Aizvadītājās dienās portālā savākti 10 000 iedzīvotāju parakstu par iniciatīvu, lai transportlīdzekļu tehnisko apskati veiktu reizi divos gados, nevis ik gadu, kā tas ir šobrīd. Tas ir nepieciešamais parakstu daudzums, lai iniciatīvu iesniegtu Saeimā un parlaments to izskatītu. Savukārt pēc tam, kad portāla darbinieki iniciatīvu iesniegs parlamentā, to vērtēs Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā.

Iniciatīvas autors IVO STIEĢELIS norāda,

ka viņš vēlas mainīt pastāvošo termiņu, uz kādu šobrīd Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) izsniedz atļauju automašīnai piedalīties satiksmē. Viņš piedāvā pagarināt termiņu un veikt transportlīdzekļu tehnisko apskati reizi divos gados, kā tas notiek, piemēram, Norvēģijā, Lietuvā, Igaunijā, Vācijā un citur. Pēc viņa teiktā, iniciatīvas ieviešana reālajā dzīvē ļautu auto īpašniekiem Latvijā ietaupīt gan laiku, gan resursus, jo līdzīgi piemēri no citām valstīm pierāda, ka nav nepieciešamas auto veikt tehnisko apskati ik pēc 12 mēnešiem. Pēc iniciatīvas autora domām, tā ir lieka birokrātija un resursu patēriņš. Tāpat I.Stieģelis norāda, ka, iniciatīvu realizējot dzīvē, tiktu ietaupīta nodokļu maksātāju nauda. Viņš gan neprecizē, kā tieši naudu varētu ietaupīt.

Iniciatīvas ar salīdzinoši lielu atbalstu bijušas arī iepriekš, bet tas nenozīmē, ka to autoram un viņa atbalstītāju pulkam ir garantēts veiksmes stāsts, proti, iniciatīvas iesniegšana parlamentā un Saeimas deputātu vairākuma balsojums par tās atbalstīšanu. Kā būs šoreiz, grūti spriest, bet CSDD, kas ir tiešā veidā saistīta ar transportlīdzekļu tehniskās apskates veikšanu, uz iespējamajām pārmaiņām raugās skeptiski.

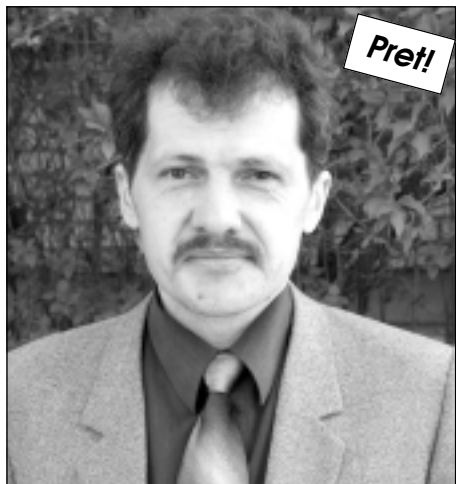

Gulbenes pusē. Ja spēkrats ir nolietojies un automašīnai tehniskās apskates veikšana vairs nav aktuāla, to var izmantot arī citiem mērķiem.

Foto - Z.Logina

Vai atbalstīt tehniskās apskates veikšanu vienreiz divos gados?

Katrai otrai automašīnai – būtiski defekti

Pret!

JĀNIS RAIBEKAZS, CSDD Gulbenes reģionālās nodaļas priekšnieks

Izvērtējot Latvijas autoparku, tā tehnisko stāvokli, satiksmes drošības raksturlielumus, ceļu infrastruktūru un klimatiskos apstākļus, CSDD šobrīd neatbalsta tehniskās apskates periodiskuma maiņu. Katrs otrais transportlīdzeklis ceļu satiksmē piedalās ar būtiskiem defektiem – to pierāda fakts, ka tehnisko apskati pirmo reizi iziet 40-50% automobiļu. Turklāt katru dienu tehniskajā apskatē vidēji 13 auto konstatē bīstamus trūkumus vai bojājumus, no kuriem astoņiem transportlīdzekļiem bremžu iekārta ir nepieļaujami bojāta, tādējādi radot tiešus un nepārprotamus draudus satiksmes drošībai un cilvēku dzīvībām.

Latvijas autoparks ir viens no vecākajiem Eiropā. Mūsu transportlīdzekļu vidējais vecums ir 13 gadi, savukārt Eiropā vidēji 6-8 gadi. Satiksmes drošības jomā mēs ieņemam vienu no pēdējām vietām Eiropā. Latvijā 2015.gadā ceļu satiksmes negadījumos bojā gāja 94 cilvēki, rēķinot uz miljonu iedzīvotāju, kas ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropas Savienībā. Zem mums ir vēl Rumānija un Bulgārija. Pēc Eiropā satiksmes drošības jomā vadošo valstu pētījumiem, neatbilstošs transportlīdzekļa tehniskais stāvoklis ir bijis par iemeslu līdz

20% ceļu satiksmes negadījumu. Diemžēl arī mūsu ceļu infrastruktūra un tās stāvoklis ir viens no sliktākajiem Eiropas Savienībā. Pēc Latvijas Valsts ceļu publiskotās informācijas, Latvijas asfaltēto ceļu stāvoklis ir kritisks (28% ir sabrukušī un 25% ir sliktā stāvoklī), 42% grants ceļu ir sabrukušī.

Mūsu autoparka reālo tehnisko stāvokli pierāda CSDD ilggadējais pasākums "Tehniskās apskates nakts", kurās veic auto bezmaksas diagnostiku. Kontrolēs fiksēts, ka 80% transportlīdzekļu ir būtiski vai bīstami trūkumi vai bojājumi. Tāpat trešo gadu CSDD uz ceļiem veic vieglo automobiļu tehniskā stāvokļa pārbaudes, kontrolējot vieglo automobiļu gaismas ierīču un riepu tehnisko stāvokli. Tajās konstatēto defektu apjoms tikai uz diviem nosauktajiem parametriem sasniedz 10%.

Pietrūkst neatkarīga vērtējuma

Par!

ANDRIS ĶERĢIS, balvenietis, autovadītājs ar 43 gadu stāžu

Protams, atbalstu. Padomju laikos katrā autokombinātā bija tā dēvētais līnijas mehāniķis, kurš transportlīdzekļa vadītājam katru ritu nedeļa atļauju piedalīties ceļu satiksmē, tiklīdz kārtīgi neapskatīja automašīnas tehnisko stāvokli. Šis speciālists arī bija atbildīgs gadījumā, ja automašīnai uz ceļa gadītos kādas tehniskas ķibeles. Man nav nekā personīga pret CSDD un tajā

strādājošajiem cilvēkiem, bet mūsdienās šādas pašas funkcijas pilda CSDD, tikai par autovadītāja turpmākajām gaitām ceļu satiksmē, tiklīdz autovadītājs izbrauc no tehniskās apskates stacijas, šī institūcija nekādu atbildību vairs nenes. CSDD arī vēlētos uzdot pāris jautājumus. Piemēram, labprāt iepazītos ar statistiku, cik avāriju no visiem ceļu satiksmes negadījumiem rodas tieši tehnisku iemeslu dēļ? Domāju, nekļūdišos, ka vairums avāriju rodas, pārsniedzot atļauto braukšanas ātrumu, sēstoties pie stūres alkohola reibumā vai pieredzes trūkuma dēļ, nevis tehnisku iemeslu dēļ. Tāpat rodas jautājums, vai visi autovadītāji ir pašnāvnieki, kuri sēdīsies pie sliktā tehniskā stāvoklī esošas automašīnas? Visbeidzot, vai visi autovadītāji ir raļļotāji? Šāds jautājums rodas, jo nav saprotams, kādēļ automašīnas tehniskās apskates stacijās, piemēram, jāgāzē līdz 6000 tūkstošiem apgriezieni? Vai kāds autovadītājs ikdienā brauc ar tik lieliem apgriezieniem? Dažkārt šķiet, ka tiek meklētas iespējas, lai tikai varētu kaut kur piesieties automašīnu tehniskajam stāvoklim. Vēreiz vēlos uzsvērt, ka par to nevainoju automašīnu tehniskā stāvokļa pārbaudītājus un citus CSDD strādājošos, jo viņiem gluži vienkārši nākas pildīt noteiktas izstrādātas normas. Pretējā gadījumā darbinieki nebūtu savam amatam atbilstoši.

Savulaik devos veikt tehnisko apskati pilnīgi jaunam mikroautobusam, kam nākamā tehniskā apskate bija jāveic pēc diviem gadiem. Tajā pašā laikā nākamajā reizē transportlīdzekļa nodoklis tāpat bija jāsamaksā par abiem gadiem. Domāju, daudziem arī saprotami citi iemesli, kādēļ CSDD neatbalsta tehniskās apskates veikšanu vienreiz divos gados. Dažkārt rodas iespaids, ka CSDD ir privāta struktūra, kas atrodas zem valsts karoga. Ja tā ir, šādas privātas struktūras varbūt nepieciešamas vairākas, lai cilvēkiem būtu izvēles iespējas un šajā jomā valsti nepastāvētu monopolstāvoklis, bet gan veselīga konkurence. CSDD par šo un arī citiem jautājumiem ir savs viedoklis, bet pietrūkst neatkarīga vērtējuma.

Autoparks ir ļoti vecs

Pret!

INGARS PĒTERSONS, balvenietis, autovadītājs ar 25 gadu stāžu

Esmu pret retākām transportlīdzekļu tehniskajām apskatēm. Tam ir arī būtisks pamatojums. Mūsu valsts iedzīvotāju autoparks ir ļoti vecs, vidējais auto vecums ir virs desmit gadiem; ceļi ir sliktā tehniskā kārtībā, vietām pat briesmīgā; ziemā uz ceļiem kaisa lielu daudzumu sāls, kas saēd gan automašīnas, gan arī ceļus; Latvijas vidējā iedzīvotāja ienākumi ir ļoti mazi, tas stimulē auto remontēt pēdējā brīdī – pirms vai pat pēc tehniskās apskates veikšanas. Ņemot to visu vērā, manuprāt, tehniskās apskates veikšana nedrīkst būt retāk kā reizi gadā. Tāpat nepiekrītu iniciatīvai nodot tehniskās apskates veikšanu privātfirmām. Mūsu cilvēki - gan autoīpašnieki, gan serviseri - vēl nav gatavi godīgi attiekties pret likumu. Būs tehniskās apskates uzlīmju "tirgošana".

Pagājušajā nedēļā, braucot mājās, starp Madonu un Gulbeni ievēroju divus auto ar treileriem. Vienam treilerim nedega neviena signāllampa, bet pašam vilcējam priekšējā kreisā lampa un gabarīts (ja automašīnai "Chrysler Voyager" tādi ir). Savukārt otram auto ar treileri ("Audi 80 B3") raustījās gaismas ceļu bedru ritmā. Lai arī šaubos, vai šiem treileriem vispār bija veikta tehniskā apskate, tas diezgan precīzi atspoguļo reālo transportlīdzekļu tehnisko stāvokli Latvijā un to īpašnieku atbildību.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto - no personīgā arhīva

